

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dumitrian Ignat în numele inculpatei și ultima, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

Surnina Sonea XXXXX, născută la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.03.2017 până la 14.11.2019;

Instanța de apel de la 16.12.2019 până la 20.10.2020;

Instanța de recurs de la 24.02.2021 până la 07.07.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul central din 14 noiembrie 2019, inculpata Surnina Sonea a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2 100 de unități convenționale, adică 105 000 lei cu privarea dreptului de a exercita o anumită activitate în domeniul învățământului pe un termen de 3 ani.

S-a dispus confiscarea de la inculpata Surnina Sonea suma bănească de 1 200 lei cu trecerea în proprietatea statului în temeiul art. 106 Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Surnina Sonea în calitate de metodist pentru studenți străini al Universității de Stat din XXXXX, intenționat pretinzând primirea de bani ce nu i se cuvin, pentru sine, susținând că are influență asupra unor persoane publice a Biroului de Migrație și Azil din mun. Chișinău, persoanelor cu funcție de demnitate publică pentru eliberarea actelor provizorii, a avizelor de ședere pentru studenți străini, în perioada între luna septembrie a anului 2016 – 30 ianuarie anului 2017, aflându-se în mun. Comrat a pretins primirea de la Oprea Victor și Djalilova Eleonora 1 200 lei și 200 dolari SUA cu pretext de influență asupra unor persoane publice pentru ca ultimii să elibereze un act provizoriu, aviz de ședere pe numele studentei Djalilova Eleonora, data nașterii XXXXX, cetățeană Federației Ruse. Din această sumă ea a primit în luna septembrie 2016 de la Oprea V. în scopuri nominalizate 1 200 lei și în continuare pretindea să primească de la ultimii suma în mărime de 200 dolari SUA, pentru acțiunile anterioare

de influență asupra unor persoane publice colaboratorilor Biroului de Migrație și Azil din mun. Chișinău pentru eliberarea actului provizoriu, a avizului de ședere pentru Djalilova E., cât și susținând că în cazul refuzului de a transmite suma bănească indicată, ea va influența persoanele publice colaboratorii Biroului de Migrație și Azil din mun. Chișinău pentru anularea actului provizoriu, a avizului de ședere pentru Djalilova E.

La 30 ianuarie 2017, aproximativ la ora 13:00 minute, fiind la biroul de serviciu cu nr. 206 în incinta Universității de Stat din Comrat, amplasat pe str. Galațan, 17, inculpata personal a primit de la Oprea Victor banii în mărime de 200 dolari SUA, conform ratei de schimb pentru 1 dolar SUA în moneda națională – 20,0650 lei, iar în sumă de 4013 lei, pe care îi solicita insistent în scopuri nominalizate.

Așadar, Surnina Sonea a comis infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal, și anume, traficul de influență cu indiciile de calificare „*pretinderea, acceptarea sau primirea, personal de bani, pentru sine de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite*”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatei prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpata să fie achitată de sub învinuirea înaintată din lipsa în acțiunile acesteia a elementelor constitutive ale infracțiunii.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a menționat că instanța de judecată și-a întemeiat sentința de condamnare făcând trimitere, în exclusivitate, la declarațiile contradictorii a martorilor Oprea V. și Djalilova E., care în conversații telefonice (în materialele cauzei existând stenograme) au recunoscut faptul că au luat pe datorie de la inculpată 200 dolari SUA pentru achitarea admiterii la studii. Tot prin telefon ei au cerut ca Surnina Sonea să aștepte o perioadă scurtă de timp și ei vor întoarce banii.

De asemenea, avocatul a susținut dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță, or, nu au fost prezentate probe (inclusiv convorbirile telefonice sau altele), în privința sumei de 1 200 lei, (în afară de depozițiile martorilor Oprea V. și Djalilova E. din materialele cauzei penale și în ședință de judecată), ce ar confirma pretinderea și primirea sumei de 1 200 lei de către Surnina S.

Totodată, apelantul a indicat că respingerea cererii înaintată de către partea apărării privind numirea expertizei tehnice informaționale cu indicarea întrebărilor la care urma să răspundă expertul, este una nefondată.

3.1. La data de 29 noiembrie 2019, împotriva acestei sentințe inculpata Surnina Sonea a depus cererea de apel în care a solicitat casarea sentinței cu emiterea pe cauză a unei hotărâri prin care să fie achitată și să-i fie restituită suma de 200 de dolari SUA

care au fost ridicate, cât și anularea hotărârii cu privire la confiscarea de la ultima a sumei de bani în mărime de 1 200 lei.

În motivarea cererii de apel a relatat că Judecătoria Comrat incorect a tălmăcit faptele și în acest caz nu a avut loc fapta descrisă, ea nu a comis infracțiunea, a acționat în limitele legii, cât și a devenit victima unei provocări, fapta acesteia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, cercetarea cauzei a avut loc cu încălcările procedurale și ea nu este vinovată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate de către avocatul Dumitrian Ignat în numele inculpatei și ultima, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că instanța de fond a apreciat corect probele prezentate de părți și întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatei Surnina Sonea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal.

Astfel instanța de apel a respins ca fiind nefondat argumentul părții precum că acțiunile inculpatei nu întrunesc fapta infracțională prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal, or, declarațiile inculpatei potrivit cărora i s-a făcut milă de Djalilova E. și Oprea V. și i-a comunicat că îi poate ajuta și îi va transmite 100 de dolari pentru ca ei măcar ceva să achite, după care ea singură le-a propus de a lua 200 de dolari pentru ca să se achite deja. Ea i-a transmis lui Oprea V. fără o recipisă 200 de dolari și el i-a promis că îi va întoarce într-o lună, instanța le-a respins ca fiind declarative. Mai mult, inculpata a declarat că aproximativ peste o lună ea a început să efectueze apelurile telefonice la un număr de telefon mobil, să intereseze cum stau lucrurile și când vor întoarce datoria, la ce Oprea V. îi spunea că vor întoarce și ca ea să aștepte puțin. Or, studenți străini plecau acasă și își cerea banii și ea a fost nevoită să împrumute banii. La acel moment ea a luat 100 de dolari la angajatul secției resurse umane Manaf I. și 100 de dolari la profesorul Starciuc și povestea tuturor că a luat bani din casieria și a dat pe datorie și așa s-a primit că banii nu i-au întors (vol. 2, f. d. 52-55).

Totodată, declarațiile inculpatei în această parte se combat atât prin declarațiile martorilor Oprea Victor și Djalilova Eleonora, cât și prin depozițiile în scris care sunt prezente la materialele cauzei penale.

În acest sens, instanța de apel a conchis că declarațiile martorilor Oprea Victor și Djalilova Eleonora sunt coerente, coroborează cu alte probe în speță, corespund în totalitate împrejurărilor speței, astfel nu există temei de a nu lua în calcul declarațiile menționate, or, aceștia atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, nu și-au schimbat declarațiile.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatei se confirmă și prin depozițiile martorilor Erineț Mihail care a declarat în ședința de judecată a

instanței de fond că Surnina S. a aflat în locul lui Djalilova lista de acte pentru a obține dreptul de ședere în scopuri educaționale și însăși Djalilova a venit pentru a afla lista de acte pentru a obține dreptul de ședere în scopuri educaționale. Și când a strâns lista necesară de acte s-a adresat la serviciul migrație. Djalilova a respectat toate condițiile. În cazul lui Djalilova a apelat și ea și Surnina S. de asemenea l-a telefonat. Surnina S. a apelat pentru a concretiza referitor la acte, după care a mai dat un apel pentru a afla este sau nu este decizia. (vol. 2, f. d. 41-42)

Pe lângă aceasta, instanța de apel a remarcat că vinovăția inculpatei Surnina S. se confirmă prin: CD-R de model „Barges” cu înregistrarea audio și video a convorbirii din 30.01.2017 împachetat în plicul nr. 04 (vol. 2, f. d. 122); DVD-R de model „Barges” cu înregistrarea video a percheziției corporale inculpatei Surnina S.G. împachetat în plicul nr. 05 (vol. 2, f. d. 123); CD-R de model 52×Datex 700 mb cu înregistrarea audio a conversației din data de 27 ianuarie 2017 cu durata de 15 minute 48 secunde împachetat în plicul nr. A (vol. 2, f. d. 121); proces-verbal de cercetare a obiectului din 30.01.2017 cu o secvență ce conține înscrisura conversației telefonice între Oprea V. și Surnina S. din 27.01.2017 (vol. 1, f. d. 23); stenograma conversației telefonice între Oprea V. și inculpata Surnina S. din 27.01.2017 (vol. 1, f. d. 24-29); stenograma conversațiilor între Oprea V. și inculpata Surnina S. din 30.01.2017 (vol. 1, f. d. 48-51).

Subsecvent, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond care asusținut că înregistrări audio-video, și anume: proces-verbal din 30.01.2017 de ridicare (vol. 1, f. d. 23), proces-verbal de cercetare a obiectului a diskului CD cu înregistrarea conversației între Oprea V. și Surnina S. din 30.01.2017 cu o secvență ce conține înscrisura conversației telefonice între Oprea V.V. și Surnina S. din 27.01.2017 cu stenograma (vol. 1, f. d. 24-29), disk CD-R de model „Barges” cu înregistrarea audio și video a convorbirii din 30.01.2017 împachetat în plicul nr. 04 cu stenograma anexată (vol. 1, f. d. 46-51), disk CD-R de model 52×Datex 700 mb cu înregistrarea audio a conversației din data de 27 ianuarie 2017 cu durata de 15 minute 48 secunde împachetat în plicul nr. A, fiind completate corespunzător din punct de vedere procedural, întrucât aceste măsuri nu au fost atacate de participanți la proces. Prin încheierea judecătoriei Cahul din 31.01.2017 măsurile speciale de investigație sub formă de audiere și înregistrare a conversațiilor cu imagini care au avut loc între Oprea V. și Surnina S. la 30.01.2017, au fost recunoscute ca fiind legale.

Ținând cont de cele relatate, instanța de apel a respins ca fiind nefondate argumentele părții apărării privind recunoașterea inadmisibilității înregistrării din 27.01.2017 și a stenogramelor.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat argumentul inculpatei precum că înregistrarea audio din 27.01.2017 nu a fost verificată din punct de vedere a veridicității. Chiar dacă partea apărării a înaintat un demers cu privire la

numirea expertizei privind acest fapt, acesta s-a respins de instanță fără a fi explicate cauze și motive, întrucât la încheierea din data de 26 martie 2019 emisă de instanță s-au enumerat motivele respingerii demersului înaintat. Totodată încheierea nominalizată nu a fost atacată de inculpata și apărătorul acesteia.

Totodată, instanța de apel a menționat că în urma vizualizării în instanța de apel a disk-ului CD-R de model „Barges” cu înregistrarea audio și video a convorbirii din 30.01.2017, a DVD-ului cu înregistrarea video a conversației din 30.01.2017 s-a constatat că înregistrarea este fără întreruperi. Pe lângă aceasta instanța de apel că partea apărării a inculpatei nu motivează în care anume momente este prezentă redactarea, montarea sau tăierea înregistrării. Care cuvinte sau fragmente au fost adăugate sau înlăturate ce putea influența veridicitatea înregistrării.

Ținând cont de cele elucidate, instanța de apel a ajuns la concluzia de a menține sentința dat fiind faptul că argumentele din apelurile declarate nu și-au găsit confirmarea în decursul examinării cauzei în instanța de apel.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatei, instanța de apel a indicat că instanța de fond a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpata, de persoana celei vinovate, și anume faptul că se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, nu stă la evidența medicului narcolog și psihiatru, prezența circumstanțelor atenuante pe cauză și absența celor agravante, cât și comportamentul acesteia înainte și după comiterea infracțiunii care conform art. 16 Cod penal se referă la infracțiuni grave.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatei prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care ultima să fie achitată de sub învinuirea înaintată din motiv că acțiunile inculpatei lipsesc elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

În susținerea celor solicitate, apărătorul susține dezacordul cu aprecierea probelor, menționând că instanțele de fond au pus la baza sentinței de condamnare declarațiile martorilor care sunt contradictorii, de asemenea apreciind unilateral probele în defavoarea inculpatei.

Totodată, recurentul remarcă dezacordul cu respingerea cererii acestuia înaintată în instanța de fond prin care a solicitat să fie dispusă o expertiză judiciară pentru a elucida presupunerile în respectiva cauză penală.

5.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel declară recurs ordinar inculpata Surnina Sonea care la fel ca și avocatul acesteia solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitată de sub învinuirea înaintată din motiv că acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea celor solicitate, recurenta indică că probele administrate în respectiva cauză penală nu demonstrează vinovăția acesteia în cele imputate, astfel sentința de condamnare este pronunțată în baza presupunerilor.

De asemenea, inculpata indică că decizia instanței de apel este una nemotivată, mai mult menționează că nu au fost efectuate toate măsurile de investigație necesare, or, urma a fi interogat și rectorul Universității.

6. Examinând admisibilitatea recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursurilor, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține, că la caz, atât inculpata, cât și apărătorul acesteia contestă decizia instanței de apel în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, precum și în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanțele ierarhic inferioare, de competența cărora este stabilirea stării de fapt.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă

se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cât privește alegațiile apărării precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susținea.

Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de către recurenți, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatei de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nicio gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Mai mult, Colegiul penal constată că alegațiile indicate de către recurenți în cererile de recurs au fost examinate în instanța de apel, aceasta dând un răspuns clar și întemeiat, or, dezacordul acestora cu respingerea cererii cu privire la efectuarea unei expertize judiciare pentru a elucida presupunerile în respectiva cauză penală, este neîntemeiată, deoarece prin încheierea din data de 26 martie 2019 instanța de fond corect a respins cererea motivându-și în acest sens soluția. Totodată, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel prin care a indicat că „încheierea nominalizată nu a fost atacată de inculpată și apărătorul acesteia”.

Mai mult, Colegiul penal subliniază că toate criticile formulate de recurenți, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin. (3) și 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (*a se vedea cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, fapt care se confirmă prin procesul-verbal al ședințelor de judecată.

Ținând cont de cele menționate Colegiul penal conchide că conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Tot aici, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor, argumentând detaliat respingerea probelor care au fost invocate în suportul achitării inculpatei.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel au rezultat din circumstanțele de fapt stabilite în prezenta cauză penală.

Opinia recurenților precum că, instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate la dosar, nu poate servi drept temei de casare a soluției adoptate de către instanța de apel, or, în urma cercetării probelor, instanța de apel a reținut corect că, acțiunile inculpatei constituie infracțiunea de trafic de influență.

Pe cale de consecință, Colegiul penal reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală, argumentată și întemeiată.

Generalizând cele menționate anterior, Colegiul penal conchide, că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la condamnarea inculpatei sunt corecte și corespund materialului probator, nefiind identificată prezența erorilor judiciare prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, impunându-se în consecință respingerea recursurilor declarate ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dumitrian Ignat în numele inculpatei și ultima, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 octombrie 2020, în cauza penală în privința inculpatei *Surnina Sonea XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 iulie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan